

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS
MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN SPORT,

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreet van 22 februari 1995 ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1999 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 mei 1999 houdende vaststelling van de ontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 2 december 1999;

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn artistieke en historische waarde:

- als monument:

Sint-Bonifatiuskerk met deels omringende muur en ijzeren hek, gelegen te

Merelbeke (Munte), Munteplein ;

bekend ten kadaster:

Merelbeke, 5e afdeling, sectie A, perceelnummer 753C.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

voormalig kloosterhuis en dorpsschool met aanhorigheden (bijgebouwen, speelplaats en tuinmuur), gelegen te

Merelbeke (Munte), Munteplein 5;

bekend ten kadaster:

Merelbeke, 5e afdeling, sectie A, perceelnummers 757E.

Wegens zijn industrieel-archeologische waarde:

- als monument:

voormalige hoeve met oliemolen aangedreven door paarden, gelegen te

Merelbeke (Munte), Ruspoel 5-7;

bekend ten kadaster:

Merelbeke, 5e afdeling, sectie A, perceelnummers 760C(DEEL), 760D.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

voormalige hoeve, thans twee huisjes en bakhuis, gelegen te

Merelbeke (Munte), Zink 1-3;

bekend ten kadaster:

Merelbeke, 5e afdeling, sectie A, perceelnummers 648D, 648E.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

kasseiwegen, gelegen te

Merelbeke (Munte), Munteplein ; Ruspoel ;

bekend ten kadaster:

Merelbeke, 5e afdeling, sectie A, perceelnummers Z.NR., 753C(DEEL).

Wegens zijn historische en wetenschappelijke waarde:

- als dorpsgezicht:

dorpskern van Munte met omgeving van monumenten (St.-Bonifatiuskerk, dorpschool en twee hoeven), gelegen te

Merelbeke (Munte), Asselkouter ; Munteplein ; Ruspoel ; Torrekensstraat ; Zink ;

bekend ten kadaster:

Merelbeke, 5e afdeling, sectie A, perceelnummers 1172A, 1172B, 1174A, 1175A, 209B, 211B, 212B, 213C, 217H, 220R, 220S, 222D, 223F, 224B, 225A, 647B, 648D, 648E, 649C, 653B, 655, 661, 662C, 663, 746A(DEEL), 747B, 749E, 753C, 755F, 755G, 757E, 758K, 758L, 759, 760C, 760D, 761A, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 96A, 98A, 99B.

Art. 2.

Het algemeen belang gevormd door de **artistieke waarde** van de *Sint-Bonifatiuskerk met deels omringende muur en ijzeren hek* wordt als volgt omschreven:

De kerk vertegenwoordigt als religieus bouwwerk een geslaagde creatie in neo-Romaanse stijl behorend tot het architecturaal oeuvre van architect E. de Perre-Montigny. Als eenvoudige dorpskerk uit het derde kwart van de 19de eeuw bezit het gebouw fraaie verhoudingen in aanleg, volume en opstand met smaakvol uitgewerkte details. De polychrome neogotische beschildering bewaard in het koor en op de wanden achter de

zijaltaren getuigt van kunstzinnig vakmanschap evenals andere interieurelementen zoals de koorglasramen en het kerkmeubilair zoals de beschilderde altaren en tabernakel, de gesculpteerde preekstoel en communiebank van Hauman.

Het algemeen belang gevormd door de **historische waarde** van de *Sint-Bonifatiuskerk met deels omringende muur en ijzeren hek* wordt als volgt omschreven:

De 1865 gedateerde kerk, in zijn geheel opgericht naar ontwerp van 1863 van architect E. de Perre-Montigny en voltooid in 1867, is conceptueel en stilistisch een representatief en vrij gaaf bewaard voorbeeld van een bescheiden plattelandskerk van bak- en natuursteen in neostijl uit het derde kwart van de 19de eeuw. Afgezien van een aantal oudere gepolychromeerde beelden afkomstig van de oude parochiekerk bewaart de kerk een belangrijk deel van zijn originele binnenafwerking en kerkmeubilair; de neogotische polychromie is daarvan zeer illustratief voor de bouwperiode en vormt stilistisch een geheel met de gepolychromeerde altaren, het opvallende tabernakel.

Voor de kleine landelijke dorpskern van Munte en de onmiddellijke omgeving ervan is de parochiekerk met zijn deels bewaarde omringende muur en ijzeren hek, een essentiële component als verheven en centraal gelegen dominante constructie en als hoofdgebouw van een verplaatst dorpscentrum.

Het algemeen belang gevormd door de **historische waarde** van het *voormalig kloosterhuis en de dorpsschool met aanhorigheden (speelplaats, bijgebouwen en tuinmuur) Munteplein 5*, wordt als volgt omschreven:

Als kleinschalige lagere katholieke dorpsschool met kloosterhuis opgericht in 1905 door de pastoor binnen de pastorietaanbouw, is het een zeer illustratief voorbeeld voor de onderwijsgeschiedenis van de gebruikelijke initiatieven die in die periode voor de organisatie van het katholiek onderwijs werden genomen door de parochiale overheid in samenwerking met bestaande kloosterorden.

Typologisch en stilistisch zijn het bakstenen kloosterhuis met eclectische voorgevel en de bijbehorende school, gebouwd als architecturaal geheel in 1905 naar ontwerp van architect Vande Velde uit Oudenaarde, een representatief en goed bewaard exemplaar van dit bouwtype uit het begin van de 20ste eeuw. De speelplaats en tuinmuur met aangebouwde bijgebouwen en speelgalerij zijn kenmerkende aanhorigheden die van bij het begin bij de school waren geconcipeerd.

Het kloosterhuis is uitzonderlijk door zijn authentiek karakter met originele binnenindeling en aankleding waarbij de huiskapel met karakteristieke neogotische polychromie tevens getuigt van de oorspronkelijk religieuze functie van de woning.

Het algemeen belang gevormd door de **industriële-archeologische** van de *voormalige hoeve met oliemolen Ruspoel 5-7* wordt als volgt omschreven:

De oliemolen is een zeldzaam geworden voorbeeld van een niet gemechaniseerde maalinstallatie in werking tijdens de 19de eeuw, namelijk een koppel pletterstenen op doodsbed, die werd aangedreven door paardenkracht, waarvan ook de deels bewaarde gekasseide rondgang in het bedrijfsgebouw nog getuigt. De oliemolen aangedreven door paarden en het boerenhuis met bovenverdieping vormen een geheel als bouwvolume onder doorlopend zadeldak met een dominerend karakter. Het landelijk bakstenen gebouwencomplex met U-vormige aanleg waarvan de oliemolen deel uit maakt vertegenwoordigt een vrij aanzienlijke hoeve uit het begin van de 19de eeuw waaraan tevens een ambachtelijk agrarisch nijverheidsbedrijf gekoppeld was.

Het algemeen belang gevormd door de **historische waarde** van het *voormalig hoevetje, thans twee huisjes met bakhuis Zink 1-3*, wordt als volgt omschreven:

Het vroeger hoevetje met losse bestanddelen in gewitte baksteenbouw is een zeldzaam geworden voorbeeld van het klein type boerenhuis met zijn kenmerkende aanhorigheden zoals het bakhuis, dat zijn authentiek voorkomen nog bewaart. De locatie enerzijds binnen een directe omgeving met zuiver agrarisch karakter en anderzijds onmiddellijk in het gezichtsveld van het dorpscentrum, verhogen in sterke mate de documentarie waarde van dit type woning.

Het algemeen belang gevormd door de **historische waarde** van de *kasseiwegen Munteplein en Ruspoel* wordt als volgt omschreven:

Het gekasseid wegdek van Munteplein en het gedeelte van Ruspoel zijn een onderdeel van een historisch wegenpatroon dat de kouterrug van Munte dwarst en dat tevens het historisch karakter van de dorpskern ondersteunt.

Het algemeen belang gevormd door de **historische waarde** van de *dorpskern van Munte gevormd door Munteplein en omgeving met deel van Asselkouter, Ruspoel, Torrekensstraat en Zink*, wordt als volgt omschreven:

Munteplein verkreeg met de excentrische bouw van de nieuwe parochiekerk omstreeks 1865 aan een kruispunt van oude wegen boven op de kouterrug van Munte, van toen af de functie van dorpskern van Munte. Het is een zeldzaam exemplaar van een vrij gaaf bewaard landelijk gebleven klein dorpscentrum met een opmerkelijke landschappelijke ligging waarbij de St.-Bonifatiuskerk door zijn verheven inplanting het dorpsbeeld domineert. De dorpskern vormt historisch en visueel de onmiddellijke omgeving van dorpskerk, het voormalig kloosterhuis met dorpsschool Munteplein 5, de vroegere hoeve met olieslagmolen Ruspoel 5-7, de huisjes met bakoven Zink 1-3, de kasseiwegen Munteplein en Ruspoel, die de intrensieke waarde van voornoemde monumenten in samenhang met hun landelijk kader tot hun recht laten komen.

Overigens is de dorpskern gekarakteriseerd door veel open ruimte en een bebouwing met overwegend agrarisch karakter of dorpshuizen, van de 18de tot het begin van de 20ste eeuw, die

door hun bouwtypologie het uitzonderlijk landelijk voorkomen van het dorp mede bepalen.

Volgende gebouwen bezitten er een beeldbepalend karakter:

- Munteplein 6, sinds 1783 pastorie, met bijbehorende pastorietaan en tuinauur met bijgebouw, in 1858 verhoogd tot het in de dorpskern traditioneel opvallende volume van een dubbelhuis van twee bouwlagen met karakteristieke symmetrische gevelopstand (Merelbeke 5de Afdeling, Munte, Sectie A, 4de blad, perceel 755 f en 758 l).

Typische dorpshuizen met een verschillende bouwschaal, bouwstijl eigen aan de (ver)bouwperiode en de meeste met behouden bijgebouwen die herinneren aan de aanvankelijke agrarische bedrijfsfunctie namelijk:

- Munteplein 1, burgerhuis van twee bouwlagen met rode en gele bakstenen voorgevel typerend voor begin 20ste eeuw, met oudere bedrijfsgebouwen en tuinauur aan Zink (Merelbeke 5de Afdeling, Munte, Sectie A, 1ste blad, percelen 223f en 224 b)

- Munteplein 7, vroegere dorpskerberg en hoeve uit tweede helft 19de eeuw met in begin 20ste eeuwse aangepast gecementteerd dorpshuis van twee bouwlagen en bijgebouwen op het achtererf (Merelbeke 5de Afdeling, Sectie A, 1ste blad, 222d)

- Ruspoel 2, dorpshuis van één bouwlaag met bakstenen voorgevel uit begin 20ste eeuw en zijn bijgebouwen (Merelbeke, 5de Afdeling, Sectie A, 1ste blad, perceel 220 s)

- Ruspoel 8, dorpshuis van twee bouwlagen met villa-karakter, van omstreeks 1920 met rode en gele bakstenen voorgevel, voortuin met afsluiting en lage bijgebouwen met bakoven (Merelbeke, 5de Afdeling, Sectie A, 1ste blad, perceel 211 b)

Torrekenstraat 68, zogenaamde "Villa Stockman", eclectisch getinte alleenstaande woning van twee bouwlagen van omstreeks 1915 met meerkleurige bakstenen voorgevel (Merelbeke, 5de Afdeling, Sectie A, 1ste blad, perceel 217 h).

Kleine voormalige boerderijtjes met achterin gelegen boerenhuis aan de rand van de dorpskern en opklimmend tot de eerste helft van de 19de eeuw:

- Munteplein 4 (Merelbeke, 5de Afdeling, Munte, Sectie A, 4e blad, perceel 766)

- Zink 5 (Merelbeke, 5de Afdeling, Munte, Sectie A, 3e blad, perceel 653 b)

- Zink 9 (Merelbeke, 5de Afdeling, Munte, Sectie A, 3e blad perceel 662 c)

Ruspoel 14, overblijfselen met L-vormige aanleg en vroeger bakhuis van de voormalige Clays van Munte-stede (17de-18de eeuw), één van de weinige grote landbouwuutbatingen op de kouter en aan de rand van het dorpscentrum, waarvan de woninggevel en aansluitende toegangspoort bijzondere bouwkenmerken bewaren (Merelbeke, 5de Afdeling, Munte, Sectie A, 1ste blad, perceel 99b) .

De bunkers op de kouterrug ter hoogte van de dorpskern, behorend tot de verdedigingslinie uit 1934-35 van de T.P.G., zijn als deel van een groter militair bouwwerk getuigen van de oorlogsgeschiedenis en van een specifiek type militaire architectuur, namelijk:

- bunker bij Munteplein 4 (Merelbeke, 5de Afdeling, Sectie A, 4e blad, deel van perceel 765)

- bunker aan Asselkouter (Merelbeke, 5de Afdeling, Munte,

Sectie A, 4de blad, perceel 1172 a)

- bunker bij Ruspoel 14 (Merelbeke, 5de Afdeling, Munte, Sectie A, 1ste blad, perceel 98 a)

Het algemeen belang gevormd door de **wetenschappelijke** waarde van de dorpskern van Munte gevormd door Munteplein en omgeving met deel van Asselkouter, Ruspoel, Torrekensstraat en Zink, wordt als volgt omschreven:

Historisch-geografisch gezien omvat het dorpsgezicht een aantal karakteristieke landschapkenmerken die bepalend zijn voor de structuur, ontwikkeling, huidig uitzicht en bebouwingsbeeld ervan: het uitgesproken landelijk karakter staat in nauw verband met de locatie op een kouterrug, de vanouds agrarische functie van het grondgebied, de oude oorsprong van het wegpatroon herkenbaar aan de holleweg structuur.

Dendrologisch interessante, beeldbepalende en waardevolle bomen staan in de dorpskern, hetgeen blijkt uit hun stamomvang, silhouet en ligging:

- Beuk (*Fagus sylvatica*) in de pastorietuin, Munteplein 6 (Merelbeke 5de Afdeling, Munte, Sectie A, 4de blad, deel van perceel 755 f)

- Okkernoot (*Juglans regia*) op het achtererf aan Asselkouter van de voormalige hoeve Ruspoel 5-7 (Merelbeke, 5de Afdeling, Munte, Sectie A, deel van perceel 761 a).

- Gewone eik (*Quercus robur* - stamomtrek 408 cm) en Linde (*Tilia vulgaris* - stamomtrek 302 cm) voor de toegangspoort aan Asselkouter van de voormalige hoeve Ruspoel 14 (Merelbeke, 5de Afdeling, Munte, Sectie A, 1ste blad, delen van perceel 99b).

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 29 februari 2000

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Sport

Johan SAUWENS.